

1 REYE NABEMA CARTA REYE

10

Sabá druadebema boroba Salomoñ acade wāna

¹ Wērāda Sabá druadebemá boro basía. Mał wērāba ūřisia Salomoñra Ācōrēneba tră bŁga bŁda. Mał carea idjia Salomoña ne cawaiě beada iwidiđe wāsia poya panui cawaya. ² Idji ume zocārā wāsidaa. Cameyo zocārāne quera beada, mōgara biya quedea nēbla ɓea sida edesia. Idjabá oroda waibla edesia. Jerusaleñne jūepeda Salomoñ ume bedeade wāsia. Mañne idjia iwidi quīřiňa bādara jūma iwidiśia. ³ Idjia iwidiđara Salomoñba jūma aride panusia. Idjia poya panuěra neě basía. ⁴⁻⁵ Māwā Sabáđebema boro wērāba cawasia Salomoñra wārāda bio ne cawa bŁda. Mał awara Salomoñ de dromada, idjia coi carea erobŁda, idjiare ɓea chūmebadada, idji nezocarāda ādji djio bara, idji nezocarā dji dromarāda, idjia Ācōrē de dromane animarā babue diabari sida unupeda cawa crīchaě basía.* ⁶ Małne idjia Salomoña nāwā jarasia:

-BŁ necawaadébemada, bŁa odađebema sida mŁ druade ūřisia. IdibŁrŁ cawasia małra wārāda. ⁷ Zei naěna mŁa įjāě ɓasia. BaribŁrŁ ara mŁdji dauba ununa bērā įjāsia. Wārāda bŁđebema jarapedadara ni ēsidra bida mŁa jaradaě basía. MŁa

---

* **10:4-5** Idjiare ɓea chūmebadada. Hebreo bedeade małra ebuda bŁđa. LcłrŁmaarā jara bŁa: "Idjiare ɓea panabadada."

ūrīna cāyābara bʌra ne caawaara bʌla idjabə baraara bʌla. ⁸ ḥBʌ ēberārāra bio bʌsrida bēadida panʌa!† Bʌare bēa sida bio bʌsrida bēadida panʌa ewariza bʌ quīrāpita panʌne bʌ necawaada ūrī panʌ bērā. ⁹ Bʌ Ācōrēra bio bia bʌla. Idjia bʌra bia unupeda israelerā boroda bʌsia. Idjia israelerā ewariza bio quīrīā bʌ bērā, bʌda ādjirā boroda bʌsia bia pe erobamārēā idjabə jipa cawa o bʌmārēā.-

¹⁰ Sabādebema boro wērāba Salomoñā oroda nueve mil libra diasia.‡ Mañ awara quera quīrātanoa bēada, mōgara biya quedea nēbla bēa sida zocārā diasia. Mañ wērāba Salomoñā quera waibʌla diada quīrāca ni aþalba Israel druadaa enenacaa.

¹¹⁻¹³ Mañbe Israeldebema boro Salomoñāba eroþdebemada Sabādebema boro wērāa waibʌla diasia. Mañ awara ne jūma mañ wērāba iwidiida sida diasia. Mañbe Sabādebema boro wērāra, idji ume zepedadarañ sida idji druadaa jēda wāsidaa.

Salomoñ ne bara bada

Tiro puruðebema boro Hirañba barcoda zocārā eroþasia. Mañ barcoba oroda, sándalo bacuruda, idjabə mōgara biya quedea nēbla bēa sida Opir druadeba Israel druadaa waibʌla enebadjidaa. Mañ sándalo bacuruba Salomoñāba dumene ñtaa jida wābadada Ācōrē de dromane, idji de dromane bida obisia. Mañ awara arpada, salterio sida dji zá cawa bēa itea obisia. Sándalo bacuru mañ ewaride waibʌla enena quīrāca mañ

---

† **10:8** Bʌ ēberārāra. Hebreo bedeade māwā bʌ bʌla. Griego bedeade, dewara carta drōñe bida “bʌ quimārāra” bʌ bʌla.
‡ **10:10** Nueve mil libra. Hebreo bedeade bʌ bʌla “120 talentos.”

nañna ni mañare bida enenacaa. ¹⁴ Poaza Salomoñba oroda cincuenta mil libra edabadjia. §
¹⁵ Mañ awara Arabia druadebema bororñā, Israeldebema dji dromarñā bida oroda diabibadjia. Ne nñdobuebadarñā bida oroda diabibadjia Israel druade ne nñdobuedamñrñā.

¹⁶ Israeldebema boro Salomoñba djõi careabema jñätrñbada waibla beada dosciento berrachi obisia. Mañza quince libra oro oda basía.* ¹⁷ Idjaba dji caibeada tresciento berrachi obisia. Mañza libra ñbea audu oro oda basía.† Jñma mañ djõi careabema jñätrñbadara idji de dromane waga bñsia. Mañ dera trñ jarabadjiðaa “Libanonebema oi.”‡

¹⁸⁻¹⁹ Mañ awara Salomoñba bugue waiblada jñwa tñelcabari bara obisia. Mañra elepante quida oda basía. Mañ buguera oro idji awa quiruba jñma bñrasia. Dji ñcarra chñ chñmebarira borogoa bñsia. Jñwa aclare, jñwa araare bida orrocawa imama zaca beada panasidaa. Buguede chñmene wñi carea dumeda bñsia. Mañ dumera sei quida bñsia. ²⁰ Dume quidade iquidaza imama zaca panlda beasia. Mñwñ imama zaca beará doce panasidaa. Mañ bugue quñrñca ni abal de-wara druadebema boro itea odaca basía.

²¹ Salomoñ taza beará, epedeco bea sida oro idji awa quiru oda basía. Mañgura idji de droma “Libanonebema oi” abadade eroësia. Parata

---

§ **10:14** Cincuenta mil libra. Hebreo bedeade bñ bñla “666 talentos.” * **10:16** Quince libra. Hebreo bedeade bñ bñla “seiscientos siclos.” † **10:17** Libra ñbea audu. Hebreo bedeade bñ bñla “tres minas.” ‡ **10:17** Salomoñ de dromarñ mñwñ trñ jarabadjiðaa Libanonebema bacuru oda bñrñ.

odara neē basía. Salomoõ ewaride parata odara israelerāmaarā mācuaõ basia oroda barcode waibla enebadjji bērā.

²² Salomoõba ne nēdobada barcoda pe eroëasia. § Mañ barcora Tiro purudebema boro Hirañ barco bēa ume ne nēdođe wābadjidaa. Poa ūbeade barangaba abā jēda zebadjidaa. Mañne oroda, paratada, elepante quidada, yarreca bēada, idjabā ūbana biya quedea sida enebadjidaa.

²³ Israeldebema boro Salomoõra baraara basia idjabā ne caawaara basia jūma nañ ējūñebema bororā cāyābara. ²⁴ Jūma nañ ējūñebemarāba Salomoõra acade ze quīrīñā panasidaa Ācōrēba idjia diada necawaada ūrīni carea. ²⁵ Poa zebərəza dji acade ze panaba Salomoõ itea ne enebadjidaa: oro odada, parata odada, wua biya quedeadaa, djōi careabemada, quera tūapa bēada, cawayoda, mula sida.

Salomoõba cawayo, carreta sida nēdoda

²⁶ Salomoõba djōbada carretada, cawayo sida zocārā edasia. Carretara 1,400 edasia idjabā cawayoda doce mil edasia. Mañgara idji sordaorā panabada puruza idjabā Jerusaleñne idji bābarima biđa bācuasia. ²⁷ Salomoõ dji boro baside paratada Jerusaleñne aduba eroëasia mōgara quīrāca. Idjabā dji biara bā bacuru Libanonebema enenada aduba eroëasia mēābema higojō eya carrade bara quīrāca.* ²⁸ Salomoõ itea ne nēdobadarāba Egipetode idjabā Ciliciade

---

§ **10:22** Ne nēdobada barco. Hebreo bedeade bā bāla “Tarsidebema barco.” * **10:27** Dji biara bā bacuru. Hebreo bedeade bā bāla “cedro” baribāra ogoěa.

cawayoda nēdobadjidaa.[†] 29 Cawayo aña cuatro libra paratabari nēdobadjidaa. Egiptoē carreta aña quince libra paratabari nēdobadjidaa. Mañbe ãdjirāba hititarā bororā, Siriadebema bororā bida cawayoda, carreta sida nēdobuebadjidaa.

11

Salomoñba Ācōrē igarada

¹ Salomoñba ãibema wērārāda zocārā awuasia. Mañ bērā idji quima Egiptodebema boro cau awara zocārā edasia: wērārā Moab druadebemada, Amoñ druadebemada, Edoñ druadebemada, Sidoñ druadebemada, idjaba hititarānebema sida. ² Naëna Ācōrēba israelerāa jarasia jūma mañ ēberārā ume mīñ cāñiē panλda. Mañ ēberārā ume mīñ cāñibarλ ãdji jwaba oda ācōrē beada ēpēniana asia.* Ācōrēba māwā jaradamīna Salomoñba mañ wērārāra awuapeda edacuasia. ³ Dji dromarā cauda seteciento edasia. Dewara wērārā sida tresciento erobasis. Mañ wērārā carea Salomoñba Ācōrēra igarasia. ⁴ Idji drōñ bedacarea dji quimarāba ãdji ācōrē beada ēpēbisiđaa. Māwā Salomoñba sođeba Ācōrēra ēpēñ basía idji zeza Daviba ēpē bāda quīrāca. ⁵ Idjia Sidoñebema jwaba oda ācōrēwērā Astarteda ēpēsia. Mañ awara amonitarā jwaba oda ācōrē Milcoñda ēpēsia. Milcoñra Ācōrēba abeda quīrīñcaa. ⁶ Māwā Salomoñba Ācōrē quīrāpita cadjiruada o blesia. Idjia Ācōrēra ne jūmane ēpēñ basía idji zeza Daviba ēpē bāda quīrāca.

[†] **10:28** Egiptoē. Λαγραμাaā Musride nēdobadjidaa. Musri druara Cilicia drua caita bāla. * **11:2** Exodus 34:16.

⁷ Jerusaleñneba ñmādau odjabariare b_Λ eya boroðe Salomoñba de zaqueda osia moabitarañ j_Λwaba oda ācōrē Quemoa bia bedeadi carea idjabā amonitarā j_Λwaba oda ācōrē Moloc abadaa bia bedeadi carea. Quemora, Moloc sida Ācōrēba abeda quīrīñcaa. ⁸ Ara mañ quīrāca jūma idji ñibema quimarā itea Salomoñba de zaqueda ocuasia ãdji ācōrē b_Λea querada bá diadamārēä idjabā animarāda babue diadamārēä.

⁹⁻¹⁰ Naëna israelerā Ācōrēra b_Λarima umé Salomoñma odjapeda jarasia ñibemarā ācōrē b_Λeda ēpērāmārēä. Māwāmīna Salomoñba ïjāé basía. Soðeba Ācōrēra ēpēé b_Λada bērā Ācōrēra idji ume quīrūsia. ¹¹ Mañ carea Salomoña nāwā jarasia:

-B_Λa jāwā o b_Λ bērā idjabā m_λa obi jaradara igarada bērā, m_λa nañ druha b_Λ j_Λwaeda b_Λada jārīpeda ab_Λ b_Λare b_Λla diaya. ¹² B_Λ zeza Davi querasi carea m_λa māwā oēa b_Λ wadi zocai b_Λde. Ñteb_Λrla b_Λ warra j_Λwaedabemada m_λa nañ druara jārīya. ¹³ Barib_Λrla jūma nañ druara idji j_Λwaedabemada jārīea. Judadeba yōpedadarā druara idji j_Λwaeda b_Λeya m_λ nezoca Davi querasi carea idjabā m_λ de droma b_Λamārēä edada puru Jerusaleñ carea.-

Jeroboã Egiptodaa mīrū wāna

²⁶ Nabat warra Jeroboãda Salomoñare dji droma basía. Idjira Epraiñneba yōna basía. Seredá purudebema basía. Dji papa Zeruada pēdra wērā basía. Mañ Jeroboãba Israeldebema boro Salomoñra ñyā b_Λ quīrīñ basía. ²⁷ Mañra nāwā basía: Salomoñba Jerusaleñne idji zeza Davi basí puru mōgaraba audu jūrā ca b_Λra daucha obi basía

idjabə Milo abadaare dji jogoara egoroba daucha pārībi basia.[†] **28** Mañne cūdra Jeroboālda mama traja basia. Idjira bio ለቻላ basia.[‡] Salomoጀba idjira zoquea ብልዳ ununa bērā jūma Joseđeba yōpedadarā traja panል boroda ብሮስያ.

29 Ewari abा Jeroboālra Jerusaleñneba ãyā wābṛlṛ basía. Mañne Ācōrēneba bedeabari Ahíada ođe unusia. Mał Ahíara Silodebema basía. Idjia cacuade jā ብላራ djiwidī basía. Dji unusidađe ᄃዕቃ panasidaa. **30** Mañne Ahíaba djiwidī jā ብላራ ērāpeda pichia cōācuasia doce jūmārēä. **31** Małbe Jeroboālā nāwā jarasia:

-Nał wua cōācuadara die edadua. Israelerā Ācōrēba nāwā jara ብላ: "Israelđeba yōpedadā doce puruda Salomoጀ jawaeda panል. Baribṛlṛ mał doce purudebemada mā die jārīpeda bለ jawaeda ብላya. **32** Małbe ababe Judađeba yōna purudṛl Salomoጀ jawaeda ብeye. Mał purura idji jawaeda ብeye mā nezoca Davi querasi carea idjabə mā edadā puru Jerusaleñ carea. Mā jūma Israel druade Jerusaleñ purudṛl edasia mā de dromada bārā tāēna ብamārēä. **33** Mā jara bለ quīrāca oya Salomoጀba māra igarapeda Sidoñebema ācōrē Astartea, moabitārā ācōrē Quemoa, amonitarā ācōrē Milcoጀba bida bia bedeа bለ bērā. Salomoጀba o ብላra mā quīrāpita biē ብላ. Idjira mā ođe jipa nībacaa idjabə mā leyda ījāé ብላ idji zeza Daviba ījā ብada quīrāca.

[†] **11:27** Hebreo bedeade ebuda ብለā cārēda o panasidada.

[‡] **11:28** Bio ለቻላ basia. Hebreo bedeade ebuda ብለā sāwā basida. Hebreode abari bedeaba jara ብላ: bio mēsrā ብልዳ, bio ne bara ብልዳ, bio ne o cawa ብልዳ, idjabə bio dji droma ብልዳ.

³⁴ Māwāmīna idji zocai bāmisa māa israelerāra idji jāwaedabemada jārīea, ātebārla idjira wadi ādjirā boroda bāya māa edada nezoca Davi querasi carea. Davi querasibārla jūma māa obi jaradara ījā obadjia. ³⁵ Baribārla Salomoñ warra israelerā boroda ȣebārlade māa Israelēba doce puru yōpedadadebemada die jāriya bāl jāwaeda bāli carea. ³⁶ Mañbe ababe Judadēba yōna purudrā Salomoñ warra jāwaeda beya. Māwā oya māl nezoca Davidēba yōbārladebemada aba Jerusaleñne dji boroda bāmārēā poa zebārlaza. Māa Jerusaleñ puruda edasia māl de dromada bārā tāēna bāmārēā. ³⁷ Baribārla māa bāra israelerā boroda bāya. Mañnebārla bāla quīrīā bāra jūma bāl jāwaeda bāya. ³⁸ Jūma māa jara bālda ījā odua. Māl ođe jipa nībadua. Māl quīrāpita jipa o bādua. Idjabā māl nezoca Davi querasiba ījā o bāda quīrāca jūma māa obi bālda ījā odua. Māwā osira māra bāl ume bāya. Māa israelerāra bāl jāwaeda bāya. Mañbe Davidēba yōbāldarā dji boroda bālbari quīrāca māa bāra, bāldeba yōbāldarā sida poa zebārlaza israelerā boroda bāya. ³⁹ Salomoñba cadjurua ođa carea māa Davidēba yōbāldara bia mīgabiya. Baribārla poa zebārlaza māwā bāéa.”-

⁴⁰ Salomoñba mañnebema ūrīside Jeroboālra beai basía. Mañ carea Jeroboālra Egiptodebema boro Sisāmaa mīrū wāsia. Mama bésia aba Salomoñ jaidabārladeaa.

Salomoñ jaidada

⁴¹ Ne jūma Salomoñba ođa nađ cartade bālē bāra, idji necawaadebema sida dewara cartade bāl bāla.

Mañ carta tr̄ra Salomoñba odadebema abadaa. §
 42 Salomoñba jūma israelerāra cuarenta poa pe eroëasia. Mañne idjira Jerusaleñne b̄abadjia.
 43 Jaidadacarea idji zeza Davi querasi purude tñbarisidaa. Mañbe idji cacuabari idji warra Roboañda Israeldebema boroda besia.

12

Israel drua umé beda

1 Jūma israelerāra Siqueñ purudaa wāsidaa Roboañda ãdjirā boroda b̄l̄di carea. Mañ bērā Roboañ siña wāsia. 2 Nabat warra Jeroboañba mañ ūrīside wadibida Egiptode basia. Idjira mama b̄abadjia Israeldebema boro Salomoñ carea mīrū wāna bērā. 3 Mañne israelerāba idjira trñbisidaa. Zedacarea idjira jūma israelerā siña Roboañmaa wānapeda nāwā jarasidaa:

4 -Bñ zeza Salomoñba dairāra jūmawāyā mīgabisia. Mañ bērā dairāba iwiđi panla bñla idji quīrāca waa orāmārēä. Paratada waibla diabiēbñrl idjaba jūmawāyā trajabiēbñrl dairāra bñare panenia.-

5 Roboañba panusia:

-Diguidaa wānadua. Ewari ūbeadē wayacusa zebñdade mñña sāwā oida jaraya.-

Ara mañda ãdjirāra wāsidaa.

6 Mañbe Roboañba idji zeza Salomoñare panana drōñrāa iwiđisia:

-Bñrāmaarā puruba iwiđi bñra ñmñña sāwā panui?-

7 Ñadjirāba panusidaa:

---

§ 11:41 Idi mañ carta Salomoñba odadebemara neëa.

-Idi b^{la}da ãdjirā nezoca quīrāca b^{ea}b^{la}r^a, idjab^a ãdjia iwiⁱdi pan^{la}da bia b^{la}da aib^{la}r^a, ãdjirāra ewariza blare panenia.-

⁸ Barib^{la}r^a ma^l drōãrāba jarapedadara Roboa^lba ījāé basía, ãteb^{la}r^a cūdra idjiare bearāa abarida iwidisia. Ma^l cūdrarāra idji daucha waripedadara basía. ⁹ Idjia nāwā iwidisia:

-Bārāmaarā puruba iwidī b^{la}ra Ɂm^ala sāwā panui? M^ala iwidī pan^{la} m^l zezaba ãdjirā bia mīgabi^{da} quīrāca orāmārēā.-

¹⁰ Cūdrarā idji daucha waripedadada panusidaa:

-B^a zezaba ãdjirā bia mīgabi^{da} quīrāca orāmārēā iwidī pan^{la} bērā ãdjirāa nāwā jaradua: "M^l zezaba o b^{la}da cāyābara m^lla wetara oya.* ¹¹ M^l zezaba bārāra bio mīgabisia, barib^{la}r^a m^lla wetara oya. M^l zezaba bārāra soaba ubibadjia, barib^{la}r^a m^lla bārāra soa quida bara b^{la}ba ubiya."†

¹² Ewari ūbeade Jeroboa^lra, jūma israelerā si^{da} ãdji boro Roboa^lmaa wayacusa wāsidaa idjia jarada quīrāca. ¹³ Ma^lne drōãrāba jarapedadara ījāna^e bērā Roboa^lra israelerā ume idarra bedeasia. ¹⁴ Idjiare b^{ea} cūdrarāba jarapedada quīrāca nāwā jarasia:

-M^l zezaba bārāra bio mīgabisia, barib^{la}r^a m^lla wetara oya. M^l zezaba bārāra soaba ubibadjia, barib^{la}r^a m^lla bārāra soa quida bara b^{la}ba bārāra ubiya.-

---

* **12:10** Hebreo bedeade nāwā b^l b^{la}: "M^l j^lwa jīwīnīra m^l zeza c^lrr^a cāyābara omoaara b^{la}a." † **12:11** Soa quida bara b^l. Hebreo bedeade "drusōrē" b^l b^{la}.

15 Puruba iwidiñara Roboañba ñjāé basía Ācōrēba māwā quīrīña bērā. Idjia Silo purudebema Ahíadeba Nabat warra Jeroboaa jarañara jūma māwābisia.

16 Israelerāba ãdji boro Roboañba ñjāéda cawasidae idjia nāwā jarasiñaa:

Dairāra Davideba yōpedadaea.

Jesé warra Daviba eroñadabemada edadaea.

Israelerā, ñdiguidaa wānadra!

Davideba zeda Roboañ, ñara bñdji puruda acñ
badua!

Ara mañda israelerāra diguidaa wābñrñsidaa.

17 Baribñra israelerā Juda druñebema purude
beare Roboañba wadi pe eroñesia.

18 Roboañba traju õgo obibari boro Adorañda is-
raelerā dji awara wāpedadamaa edesia. Baribñra
idjira mōgaraba tañari beasidaa. Mañ carea ne
wayaaba Roboañra idji carretañe isabe ñadopeda
Jerusaleñnaa wāsia. **19** Mañbe israelerā Davi
ñberārñare pananada awara panesidaa. Idi bida
ara māwā panla.

20 Dji awara wāpedada israelerāba Jeroboaa
Egiptodeba jēda zesida cawasidae idjira
trñapeda ñadirā boroda ñasidaa. Ñadirānebema ni
abañda Davideba zeda boroare beñ basía. Ababe
Judañeba yōna purudra idjiare besia.

21 Salomoñ warra Roboañra Jerusaleñne jūñpeda
Judañebema idjabá Benjamíñebema dji mēsrñara
bea sordaorñda jūma jñresia awara wāpedada is-
raelerā ume djōne wānamārñ. 180 mil jñresia.
Idjia crñcha basia poyasiñara jūma israelerāra way-
acusa idji jñwaeda eroñaida. **22** Baribñra Ācōrēba
idjideba bedeabari Semaya abadaa nāwā jarasia:

²³ -Juda druadebema boro Salomoł warra Roboałła, Judadebemarāa, Benjamiñnebemarāa, waabema israelerā ādji tāëna ɓeaa bida nāwā jaradua: ²⁴ “Ācōrēba nāwā jara ɓla: bārā djabarā israelerā ume djōne wārānadua. Młabłrą ādjirāra awara wābisia. Mał bērā jūmarāda diguidaa wānadua.”-

Ara małda Ācōrēba jaradara jūmarāba ījāsidaa. Ādjirāra diguidaa wāsidaa Ācōrēba jarada quīrāca.

Jeroboałba israelerāa jławaba oda ācōrē ēpēbiда

²⁵ Epraił eyaıda ɓą druade Jeroboałba Siqueł puruda biara opeda mama ɓabadjia. Mamałba wāpeda Penuel puru sida biara osia. ²⁶ Mał ewaride Jeroboałba crīchasia: “Israelerāra wayacusa Davideba zeda boroare wānisicada. ²⁷ Ādjirāba Ācōrēa animarāda babue diadi carea Jerusaleñne Ācōrē de dromanaa wānibłrą, wayacusa Juda druadebema boro Roboałłare panenia. Małbe młra beadapeda idjidrą ēpēnia.”

²⁸ Mał carea idjiare ɓeaa iwidisia sāwā oida ɓą cawaya. Małbe ādjia jarapedada quīrāca idjia paca zaque orodeda umé obisia. Opedadacarea israelerāa nāwā jarasia:

-Bārā israelerāra ara cadrąa Jerusaleñnaa wānię panla animarāda Ācōrēa babue diadi carea. Nał paca zaquerāda bārā ācōrēa. Ādjiabłrą bārāra Egip-tođeba ēdrą enesidaa.-

²⁹ Mał oro oda paca zaquera Jeroboałba Betel purude aba ɓłsia, dewarabemada Dał purude ɓłsia. ³⁰ Małba israelerāba cadjiruada o

panesidaa. Ādjirāra Betel purudaa idjabā Dañ purudaa wābadjiðaa pacā zaquea bia bedeadī carea.[‡]

³¹ Mañ umébema puru caita þea eya borode Jeroboāba deda pacā zaquerā itea obisia. Mañbe idjia bariduada levitarāé sida þlsia pacā zaque sacerdoterāda þeadamārēä. ³²⁻³³ Eya boro Betel puru caita þlde mañ sacerdoterāra þlsia animarāda oro oða pacā zaquea babue diaðamārēä. Mañ awara ara idji críchadeba ochobema jedecode quince ewaride ewari dromada Betel purude obisia Juda druade sietebema jedecode obada quírāca. Mañne idjiablr̄a incienso querada oro oða pacā zaquea bá diasia. Mamañba ñtaa idjia þlde ewari dro-mara israelerāba poaza obadjidaa.

14

Ācōrēba Jeroboāl ãyã þli Ahíaba jarada

¹ Mañ ewaride Jeroboāl warra Abíada bio cacua bië þlesia. ² Mañ carea Jeroboāba idji quimaa nāwā jarasia:

-Quírā awara djiodua ni aþalba þlra mñ quimada cawarānamārēä. Mañbe Silo purudaa wādua. Ācōrēneba bedeabari Ahíada mama þla. Idjiablr̄a mñra nañ druadebema boroda þayada asia.* ³ Idji itea pañda die, pañ poquea þlde, idjabā urrajða zoco zaque abā ededua. Idjía iwidiðe wādua dadji warrara sāwāi cawayá.-

⁴ Ara mañda Jeroboāba jarada quírāca idji quimaba osia. Quírā awara djiopeda Silo purudaa wāsia. Mañne Ahíade dede jūësia.

[‡] **12:30** Betel puru. Mañra griego bedeade þl þla. Hebreo bedeade neëa. * **14:2** 1 Reye 11:29-31.

Ahíaba bia unuca basía. Drōāda bΛ bērā dau towa basia. ⁵ BaribΛrla naēna Ācōrēba idjía nāwā jarasia:

-Jeroboāl quimada bΛmaa zebvlrla idji warra bio cacua biě bΛdebemada iwidi carea. Quīrā awara djio bΛda jūēya idjira cawarāmārēā. Idjía jaradua mλa jarabvlrla quīrāca.-

⁶ Ahíaba Jeroboāl quima idji dede jūēbvlrlada ūrīsiđe nāwā jarasia:

-Jeroboāl quima, eda zedua. ¿Cārē cārēā jāwā quīrā awara djio bΛ? ¿Mλa bΛra cawarāmārēā jāwā bΛca? Ācōrēba mλa jarabi bΛ carea bΛra sopuaya. ⁷ BΛ quima Jeroboāla nāwā jarađe wādua: “Israelerā Ācōrēba nāwā jara bΛa: mλ puru Israelde mλa bΛdrΛ edapeda ādjirā boroda bΛsia. ⁸ Mλa israelerā Davideba yōbΛda boro jΛwaedabemada jārīpeda bΛ jΛwaeda bΛsia. BaribΛrla bΛa oē bΛa mλ nezoca Daviba o bāda quīrāca. Jūma mλa jaradara idjia ījā obadjia. Sođeba mλra ēpēbadjia. Jūma idjia o bādara mλ quīrāpita jipa bΛsia. ⁹ BaribΛrla jūma dji bororā bΛ naēna bēada cāyābara bΛa cadjiruada wetara o bΛa. Mλda igarapeda bΛ itea jΛwaba ođa ācōrē orodeda obicuasia. Małba mλra bio quīrūbisia.

¹⁰ Mał carea mλa Jeroboāl ēberārāra biě bΛya. Idji ēberārānebema dji umaquīrāda mλa jūma quinibiya: nezoca bēada, nezocaě bēa sidā. Mλa idji ēberārāra abēda jūma jōbiya ācaca āyā batabuebvlrla quīrāca. ¹¹ Idji ēberārā purude beubΛdara usaba jūma codia. Idjabā puru jīga beubΛdara āgosoba jūma codia. Mλa māwā jara bΛ bērā wārāda māwāya.

12 Jāñbe diguidaa wādua. BΛ purude jūébΛrΛdē bΛ warrara beuya. **13** Jūma israelerāba idji carea aujīā panlne tΛbaridia. Jūma Jeroboāñ ēberārānebemada ababe idjidrΛ tΛbaridia mλa ababe idjidrΛ bia unu bΛ bērā. **14** Mλa dewarada bΛya Israeldebema boroda bamārēā. Mañba jūma Jeroboāñ ēberārāra quenaya. Mañra dārāéne māwāya.[†]

15 Māwānacarea mλa israelerāra cawa oya. Doba cha urebari quīrāca ādjirāra necai beadaēa. Chirua ēūta edapeda ãyā batabuebΛrΛ quīrāca mλa israelerāra nañ drua bia quiru ādji drōā naēnabemarāa diadadebemada Euprate do wagaa tΛmΛ edeya. Mama ādjirāra djārā druaza beadia. Māwā cawa oya ādjirāba ācōrēwērā Aseráda ādji jlwaba opedada bērā. Mañba mλra bio quīrūbisiðaa. **16** Mλa ādjirāra waa carebaēa ādji boro Jeroboāñba cadjirua oða carea idjabā purua cadjirua obida carea.”-

17 Mañbe Jeroboāñ quimara Tirsa purudaa jēda wāsia. Diguida jūébΛrΛdē idji warrara jaidasia. **18** Jūma israelerāba idji carea aujīā duanlne tΛbarisiðaa Ācōrēba idji nezoca Ahíadēba jarada quīrāca. Ahíara Ācōrēneba bedeabari basía.

19 Jūma Israeldebema boro Jeroboāñba oða nañ cartade bλē bΛra, idji djōne wā bādadebemada, idjabā sāwā israelerāra pe erobadadebema sida dewara cartade bλ bΛ. Mañ carta trāra “Israeldebema bororāba opedada” abadaa. **20** Jeroboāñba 22 poa israelerāra pe erobasisa. Mañbe jaidasia. Idji cacuabari idji warra Nadáda Israeldebema boroda bēsia.

[†] **14:14** Mañra dārāéne māwāya. Hebreo bedeade mañra ebuda bΛéa.

Juda druadebema boro Roboañba oda

21 Salomoñ warra Roboañ 41 poa bñde Juda druadebema boroda ñesia. Idjia 17 poa Juda druadebemarãa pe eroþasia. Jerusaleñne ñbabadjia. (Jûma israelerã puru tâëna Ăcõrõba Jerusaleñda edasia idji de dromada ãdjirã tâëna ñamärã.) Roboañ papa Naamá abadada amonita wêrã basía.

22 Roboañ dji boro baside Juda druadebemarãba Ăcõrõ quïrãpita cadjiruada o panesidaa. Mâwã ãdji drôa naenabemarãba opedada cãyâbara ãdjirãba Ăcõrõra wetara quïrûbisidaa. **23** Eya boroza, jûma bacuru waiþla nûmea edre bida ãdjirãba jlwaba oda ãcõrõda bñcuasidaa bia bedeadi carea. Môgara waiþlada ñta nûmñcuasidaa idjaba ãdji jlwaba oda ãcõrõ Aseráda ñta nûmñcuasidaa. **24** Mañ awara Juda druade jlwaba oda ãcõrõ ñeama umaquïrãrãda baridua ume cãibadjidaa. Abeda jûma cadjirua Ăcõrõba quïrñäcada Juda druadebemarãba o panesidaa dewara puru ñeaba naëna opedada quïrãca. Mañ puru ñebara Ăcõrõba israelerã quïrãpita jûma ãyã jlwecuasia.

25 Poa juesuma Roboañ Juda druadebema boroda ñedacarea Egiptodebema boro Sisáda Jerusaleñnaa djõne wâsia. **26** Poyapeda nebia Ăcõrõ de dromane ñeada, Roboañ de dromane ñeaa sida jûma järñ edesia. Salomoñba oro oda djõi careabema jûñatrñbada sida jûma järñ edesia. **27** Mañ carea Juda druadebema boro Roboañba broncededa obicuasia. Mañgra idji wagabada bororãa diacuasia. Ñadjirãba idji de dromane eda wâbadara wagabadjidaa. **28** Roboañ Ăcõrõ de

dromanaa wābərəza idji wagabadarāba mał djōi careabema jūātrəbadara jwade edebadjidaa. Roboañ jēda zedacarea mał jūātrəbadara ādji duanabada dede waga bəbadjidaa.

²⁹ Jūma Roboañba oda nał cartade bəě bəra, idjia Juda druadebemarā pe erobadadebema siđa dewara cartade bá bəla. Mał carta trəra “Juda druadebema bororāba opedada” abadaa. ³⁰ Roboañ ewaride idji druadebemarāra Jeroboāl druadebemarā ume ara cadrəa djōbadjidaa. ³¹ Roboañ jaidaside Davi puru abadae təbarisidaa idji drōā naēnabemarā təbaripedadama. Roboañ cacuabari idji warra Abiañda Juda druadebema boroda bəsia.[‡] (Roboañ papa Naamá abadada amonita wērā basia.)

1 Reye 16:29-34

16

Israel druadebema boro Acabo

²⁹ Asa 38 poa Juda druadebema boroda bedacarea Omri warra Acaboda Israël druadebema boroda bəsia. Mał Acaboba israelerāra 22 poa pe erobasisa. Idjira Samaria purude babadjia. ³⁰ Jūma idji naēna beada bororā cāyābara idjia Ācōrē quīrāpita wetara cadjiruada osia. ³¹ Idjimaarā Nabat warra Jeroboālba cadjirua oda quīrāca o baira bia basia. Mał awara Sidoñebema boro Et-baal cau Jezabelda edapeda Sidoñebema jwaba oda ācōrē Baalda ēpēsia. ³² Samaria purude Baal deda opeda animarā

[‡] **14:31** Abiañ. Λεγεται καρταδε Αβιας βάλ βλα.

babue diabadada Baal itea osia. ³³ Mañ awara Acaboba ācōrēwērā Aseráda aba osia. Māwā jūma idji naëna beada bororā cāyābara idjia israelerā Ācōrēra wetara quīrūbisia.

³⁴ Acabo ewaride ēberā Betel purudebema Hiel abadada basia. Mañ Hielba Jerico purura wayacusa osia. Baribarā dji mōgara jūrā ca bāda obarāde idji warra iwina Abirañda beusia. Dji eda wābada pārābarāde idji warra tēābema Seguda beusia. Ācōrēba Nuñ warra Josuedeba jarada quīrāca māwāsia.*

17

Elíaba ewari poai jarada

¹ Mañ ewaride Ācōrēneba bedeabari Elíada basia. Idjira Gala druadé Tisbé purudebema basía. Mañ Elíaba Israeldebema boro Acaboa nāwā jarasia:

-Māra israelerā zocai bāl Ācōrē nezocaa. Idji quīrāpita wārāneba jaraya idiba ñtaa poa zocārā cue zeëda ni diamasi bidā begueaëda aba māa jarabarādaa.-

² Mañbe Ācōrēba Elíaa jarasia:

³ -Namañba ãyā wādua. Querit do zaquede mīrū bade wādua. Mañra Jordāñ dodeba ñmādau odjabariare bāla. ⁴ Mañ do zaque baidoda bāla do bayā. Idjaba māa jarasia ïbanaba djicoda bāl itea ededamārēa.-*

⁵ Ara mañda Ācōrēba jarada quīrāca Elíaba osia. Jordāñ doðeba ñmādau odjabariare bāl Querit do

---

* **16:34** Josue 6:26.   * **17:4** Íbana. Hebreo bedeade jara bāla “cuervos” baribarā mañra dopeëa.

zaquede bade wāsia. ⁶ Mañne diapedaza, que-waraza bida ībanaba pañda, nedjara sida idji itea edebadjidaa. Do zaque baidora do babadjia. ⁷ Baribarla mañ druade cue zeē bʌ bērā do zaquera poasia.

Elía Sarepta purudebema pēdra wērāma bāda

⁸ Małbe Ācōrēba Elíaa nāwā jarasia:

⁹ -Namaλba Sidoλ druadaa wāpeda Sarepta pu-
rude b̄edua. Mλa jāmabema p̄edra wērāa jarasia
bλra ne cobimārēā.-

10 Ara mañda Elíara Sarepta purudaa wāsia. Mañ purude eda wābadama jūéblræde unusia pēdra wērāba tlabda jlræ pe bæda. Mañ pēdra wērāra træpeda nāwā jarasia:

-Mλ quīrā djuburia mλ itea baidoda enedua doi
carea.-

¹¹ Mañ pēdra wērā baido juede wābərəde Elíaba wayacusa tr̄peda jarasia:

-Idjaba mă quīră djuburia pañda maări mă itea
enedua -

12 Pēdra wērāba panusia:

-Вл Ācōrē zocai bλ quīrāpita wārāneba jaraya: mλra paλ neě bλa. Ababe cugurude harinada jλwa baratλma aba erobλa idjaba zocođe nedragada maārī erobλa. Maλ carea mλa tλbλda maārī jλrλ pe bλa diguida edepeda maλ harinara mλ itea idjaba mλ warra itea bida ābui carea. Maλda codapeda daira jarrababa beudia.-

13 Elíaba panusia:

-Ne wayarādua. Bla jarada quīrāca ode wādua. Barib_Λr_Λ naārā bla ero_Λ harinaba m_Λ itea pa_Λ zaqueda aba ābu enedu. Ma_Λbe b_Λ itea idjabā b_Λ warra itea bida ābudua. ¹⁴ Māwā odua israelerā

Ācōrēba nāwā jara bʌl bērā: “Bʌa harina cugurude erobʌra, nedraga zocode erobʌ sida jōéa abā Ācōrēba wayacusa nañ druadē cue zebibʌrlədāa.”-

¹⁵ Ara mañda Elíaba jarada quīrāca pēdra wērāba ođe wāsia. Copedadacarea wadibida harinara b̄esia Elíaba, pēdra wērāba, dji warra bida ewariza codamārēa.[†] ¹⁶ Ācōrēba Elíadeba jarada quīrāca harina cugurude bʌra, nedraga zocode bʌl sida jōé basía.

¹⁷ Ewari abā pēdra wērā warrara cacua biě b̄esia. Ara mañba jūācāyā nūmepeda jaidasia.

¹⁸ Mañ carea pēdra wērāba Elíaa jarasia:

-Ācōrēneba bedeabari, ¿cārē cārēā m̄ra m̄iā sēne zesi?[‡] ¿M̄ warra beumārēā m̄la cadjirua odara Ācōrēa quīrānebabide zesica?-

¹⁹ Elíaba panusia:

-Bʌl warrara m̄á diadua.-

Ara mañda warrara pēdra wērā bacarade bʌda Elíaba bara edapeda ñtaarerebema dejāne idji cāi babarimaa edesia. Mama idji cādade bʌsia.

²⁰ Mañbe Elíaba Ācōrēa nāwā bedeа djuburiasia:

-M̄ Boro Ācōrē, nañ pēdra wērāba m̄ra idji diguida bia erobʌla. ¿Bʌa cārē cārēā idjira sopua unubi bʌl? ¿Cārē cārēā idji warrara jaidabis?-

²¹ Ara mañda Elíara b̄arima ūbea warra jaidada ñrñ b̄arrubari cōbesia. Māwā o bʌde Ācōrēa nāwā bedeа djuburiasia:

-M̄ Boro Ācōrē, m̄ quīrā djuburia, nañ warrara ñrñbabidua.-

[†] **17:15** Dji warra. Mañ bedeaba idjabā jara bʌla “pēdra wērā ēberārā.” [‡] **17:18** Ācōrēneba bedeabari. Hebreo bedeade bʌl bʌla “Ācōrē ēberā.”

22 Elíaba bedea djuburiadada Ācōrēba bia ūrīna bērā warrara ūrēbabisia. **23** Ara mañda Elíaba warrara edaa dji papamaa diađe wāsia. Diabłrđe nāwā jarasia:

-Acłdua, bλ warrara zocai bλa.-

24 Mañne dji papaba Elíaa jarasia:

-Idibłrλ mña cawasia bλra wārāda Ācōrēneba bedeabarida idjabā bλa jara bλra wārāda Ācōrēneba ze bλda.-

18

Elíaba Acabo acłde wāna

1 Poa ūbea cue zeě basia. Mañbe Ācōrēba Elíaa nāwā jarasia:

-Israel boro Acaboda acłde wādua. Mañbebłrλ idji druađe mña cue zebiya.-

2 Ara mañda Elíara Acabo acłde wāsia. Mañ ewaride Samaria druađe jarrabara wetara nūmasia. **3** Mañ carea Acaboba idji dedebema boro Abdíada trāsia. (Mañ Abdíaba Ācōrēra bio waya basia. **4** Mañ carea Acabo quima Jezabelba Ācōrēneba bedeabadarā quenabiside Abdíaba ūdjirānebemada cien edapeda eya uria umé panłne mīrūbicuasia. Uriaza cincuenta mīrūbicuapeda baidoda, codi sida diasia.) **5** Acaboba Abdíaa nāwā jarasia:

-Dadji druađe do zaqueza idjabā baido ūtaa bogadrλbeaza wānia. Chiruada ununisicada dadji cawayoba, mula bida codamārēä. Māwā dadji animarāra jūma quininaěa.-

6 Ūdjiza jarasidaa sāma wānida. Acabora o abaare wāsia. Abdíara dewara óare wāsia. **7** Ode nīne Abdíara Elía ume quīrādjudsidaa. Abdíaba Elíada

jāwā b̄l̄da cawaside idji quīrāpita chīrāborode
b̄arru cobepeda nāwā jarasia:

-Mñ boro Elía, ¿b̄l̄da jāwā b̄l̄ca?

⁸ Elíaba panusia:

-Māē, mñda jāwā b̄la. B̄l̄ boro Acaboa jarade
wādua mñra nama b̄l̄da.-

⁹ Mañne Abdíaba panusia:

-¿Mñ a cārē cadjiruada oda bērā b̄la Acaboa
mñwā jarade wābi b̄l̄? Mñwā jarade wāiblrl id-
jia mñra beaya. ¹⁰ B̄l̄ Ācōrē zocai b̄l̄ quīrāpita
mñ a wārāneba jaraya: mñ boro Acaboba druaza
b̄l̄ra j̄rl̄bibadjia. Bariblrl jūmarāba jarabad-
jidaa b̄l̄ra ādjirā druade neēda. Mañne Acaboba
ādjirāa wārāneba jarabibadjia b̄l̄ra wārāda ādjirā
druade neēda. ¹¹ Mañda ¿b̄l̄ nama b̄l̄da mñ boro
Acaboa jarade wābi b̄l̄ca? ¹² Mñ wānacarea Ācōrē
Jaureba b̄l̄ra mñ a adua b̄l̄maa edeisicada. B̄l̄
nama b̄l̄da Acaboa jarasira mañne idjia b̄l̄da un-
une zeēbll, mñra beaya. Quīrānebadua warra
edalba mñ a Ācōrēra bio waya b̄l̄da. ¹³ ¿Mñ a odara
b̄l̄a jaradaē panlca? Acabo quima Jezabelba
Ācōrēneba bedeabadarā quenabiside mñ a eya uria
umé panlne ādjirānebemada cien mñrūbicuasia. Uri-
aza cincuenta mñrūbicuapeda baidoda, codi sida
ādjirāa diasia. ¹⁴ Mañda ¿b̄l̄ nama b̄l̄da mñ boro
Acaboa jarade wābi b̄l̄ca? Mñwā jarade wāiblrl,
idjia mñra beaya..-

¹⁵ Bariblrl Elíaba panusia:

-Mñra Ācōrē jūma poya b̄l̄ nezocaa. Idji quīrāpita
wārāneba jaraya: idí mñra Acabo ume bedeaya.-

¹⁶ Ara mañda Abdíaba Acabora j̄rl̄de wāsia.
Acabo unupeda jarasia Elíara sāma unuida b̄l̄da.

Ara mañda Acaboba Elíara acade wāsia. ¹⁷ Acaboba Elia unuside nāwā jarasia:

-Israelerā mīgabibari, ¿bala nama bala?-

¹⁸ Elíaba panusia:

-Mla israelerāra mīgabiē bala. Ātebala bla bla, bla ēberāra bida israelerāra bia mīgabi panla. Ācōrēba obi jaradara bārāba igaradapeda Baalda ēpē panla. ¹⁹ Jālbe israelerāra jūma trābidua Carmelo eyade ābaa dji jāredi carea. Idjaba Baaldeba bedeabadarā 450 panla trābidua. Ādjirā awara Aserádeba bedeabadarā 400 panla sida trābidua. Ba quima Jezabelba jūma ādjirāra ne cobibaria.-

Elíaba wārā Ācōrē cawabida

²⁰ Mañbe Acaboba israelerāra Carmelo eyadaa jūma trābicusia. Baaldeba bedeabadarā sida mama ābaa dji jāresidaa. ²¹ Mañne Elíara jūmarā quīrāpita piradrāpeda nāwā jarasia:

-¿Aba sālbe crīcha umé eroapanani? Baalda wārā Ācōrē baibala, idjidrā ēpēnadua. Baribala Ācōrēda dji wārā araa baibala, idjidrā ēpēnadua.-

Baribala ēberārāba ni cārē sida jaradaē basía.

²² Mañne Elíaba jarasia:

-Ācōrēneba bedeabarira ababe mādrā bésia. Mañne Baaldeba bedeabadarāda 450 panla.

²³ Paca zaque dji umaquīrāda umé dairāa diadadua. Baaldeba bedeabadarāba abea edadapeda beadia. Tlcuadapeda tlbal līrā baleia Baalea babue diađi carea. Baribala tlbalra coadaēa. Dewarabema pacá zaquera mla bida beapeda, tlcuapeda, tlbal līrā balya Ācōrēa babue diai carea. Mla bida tlbalra coaēa. ²⁴ Mañne

Baaldeba bedeabadarāba iwididia Baalba ādji tlbʌra jidabimārēā. Mλa bida Ācōrēa iwididiya mλ tlbʌra jidabimārēā. Dji tlbʌ jidabibʌrʌdrʌ dji wārā Ācōrēa.-

Mañne jūmarāba bia bʌada asidaa. ²⁵ Elíaba Baaldeba bedeabadarāa nāwā jarasia:

-Bārāra zocārā panʌ bērā bārābʌrʌ pacā zaqueda naārā edadadua. Beadapeda, tlcuadapeda, tlbʌ ñrʌ bʌdadua Baalea babue diadi carea. Baribʌrʌ tlbʌra coarānadua. Mañbe Baalea iwididadua bārā tlbʌra jidabimārēā.-

²⁶ Ara mañda israelerāba pacā zaque diapedadara ādjirāba edasidaa. Beadapeda, tlcuadapeda, tlbʌ ñrʌ bʌsidaa Baalea babue diadi carea. Mañbe diapedaʌba aba umatipa ādjirāba Baalea iwidī panesidaa ādji tlbʌra jidabimārēā. Nāwā jarasidaa: "Baal, dairā bedeara panudua." Baribʌrʌ panuē basía. Chupea nūmasia. Mañbe ādija animarā babue diadi carea opeʌada icawa carisidaa.

²⁷ Umatipa babʌrʌde Elíaba ādjirāa nāwā ipida jarasia:

-Wetara biadadua. ¿Idjira bārā ācōrēēca? Ne crīcha bʌba ūrīē bʌsicada. Āibērā doeđa wā bʌsicada wa ãyā wā bʌsicada. Āibērā cāi bʌ bērā ñrʌmanida panʌsicada.-

²⁸ Mañ carea ādjirāba wetara Baalea bia iwidī duanesidaa. Necoba, mīāsu bida ara ādjiduba cōcuasidaa ādija Baal itea obada quīrāca. Mañba ādjirāra oa purega duanesidaa. ²⁹ Umatipa edaʌba aba quewara ādjirā cari duanʌne Baalea bia iwidī panesidaa. Baribʌrʌ quewara israelerāba Ācōrēa animarā babue diabada horaca wadibida

Baalba panuē basia ni ūr̄é basia.* Chupea basia.

³⁰ Mañbe Elíaba israelerāa nāwā jarasia:

-Māmaa zedadua.-

Ara mañda caita wāsidaa. Mañne Elíaba mōgara ātla pā bue badada waya bia osia pacá zaqueda Ācōrēa babue diai carea. ³¹⁻³² Mōgarada doce edapeda dji animarā babue diabada bia osia. (Mañ doce mōgaraba jara b̄la Jacobodeba yōpedada puru doce panlada. Ācōrēba Jacobora trā b̄lsia Israel.) Elíaba mañ animarā babue diabada icawa p̄rrla corosia. Mañ corodade baidoda galō ūbea auēu poyaida basia.[†] ³³ Mañbe t̄b̄lra cajērāpeda pacá zaquera beasia. T̄cuapeda t̄b̄l l̄r̄ cōlsia.

³⁴ Mañne Elíaba jarasia:

-Baidoda zoco quīmārē jue enenadua. Mañ baidora pacá t̄cuadá l̄r̄ weadadua. T̄b̄lra jūma beguea oēadua.-

Māwā opedadacarea Elíaba jarasia:

-Wayacusa ara mañ quīrāca oēadua.-

Ara mañda māwā osidaa. Elíaba wayacusa jarasia ara mañ quīrāca oēamārēa. Ara mañda wayacusa māwā osidaa. ³⁵ Māwā o panlne baidora ãyā wea nūmesia. Abeda dji animarā babue diabada icawa p̄rrla corodara baidoba bira ūmesia.

³⁶ Quewara israelerāba Ācōrēa animarā babue diabada horaça Elíara animarā babue diabada caita wāpeda Ācōrēa nāwā iwidisia: “Ācōrē, b̄ldr̄ Abrahañ, Isa, idjab̄a Israel Ācōrēa. Idi unubidua b̄lra wārāda israelerā Ācōrēda idjab̄a m̄ra

* ^{18:29} Israelerāba Ācōrēa animarā babue diabada hora. Exodo 29:38-41. † ^{18:31-32} Baidoda galō ūbea audu. Hebreo bedeade b̄l b̄la “dos seah de grano.”

b_λ nezocada. Unubidua b_λab_λr_λ m̄̄la nāwā obi b_λda. ³⁷ M̄̄l bedeara panudua, Ācōrē, m̄̄l bedeara panudua. Māwā nañ ēberārāba cawaedia b_λdr_λ wārā Ācōrēda idjaba b_λab_λr_λ nāwā obi b_λda ādjirāba wayacusa ījānamārēā.”

³⁸ Māwā iwidi b_λde Ācōrēba t_λb_λ uruada bajāneba dji animarā babue diabada īr_λ baebisia. Mañba dji animarā t_λcuadara, t_λb_λra, mōgarara, egoro sida jūma bá wāsia. Dji icawa corodadē baido ūmana sida t_λb_λ jāwārālāba jūma pōāsasia.

³⁹ Mañ unusidae israelerāra chīrāborode þarru copanenapeda nāwā jīgua jarasidaa:

-Nañ Ācōrēdr_λ dji wārā araa. Nañ Ācōrēdr_λ dji wārā araa.-

⁴⁰ Mañbe Elíaba ādjirāa jarasia:

-Baaldeba bedeabadarāda jūma jidadadua. Ni abālda idu mīrū wābirānadua.-

Ara mañda israelerāba ādjirāra jidacuadapeda Elíaba Quisoñ do zaquedaa edebisia. Mama idjia jūma quenasia.

Elíaba Ācōrēa iwidiida cue zebimārēā

⁴¹ Mañbe Elíaba Acaboa nāwā jarasia:

-Ne code wādua. M̄̄la cue droma zeb_λr_λda ūrī b_λla.-

⁴² Ara mañda Acabora ne code wāsia. Barib_λrla Eliara Carmelo eyade ītaa wāsia. Mama chīrāborode cobepeda dratura egorodaa tēñ cobesia. ⁴³ Mañbe Elíaba idji nezocaa nāwā jarasia:

-Ītaara wāpeda pusadaa ac_λdua.-

Ara mañda idji nezocara ītaara wāpeda pusadaa ac_λsia. Jēda zepeeda Elíaa jarasia:

-Ni cārē sida unuē basia.-

Elíaba wayacusa jarasia acade wāmārēā. Ara mañ quiřāca barangá siete māwā osia. ⁴⁴ Barangá siete wābārlade Elíaa nezocaba jēda zepeda nāwā jarasia:

-Mλa unusia jārārā maārī jāwajā quiřāca quiruda pusaareba zebārlada.-

Elíaba jarasia:

-Acaboa jarade wādua idji carretađe bādopeda isabe diguidaa wāmārēā. Isabe wāēbārla cueba poya wāéa.-

⁴⁵ Acaboba mañ ūrīside idji carretađe bādopeda Jezreel purudaa wāsia. Māwā bāde ewarira pāimaga bueasia. Nāūrā bara zesia. Mañne cuera dji cābāyā ze nūmesia. ⁴⁶ Ācōrēba Elíaa idji lālada diada bērā Elíaba cacuade jā bāra bio trājāpeda Acabo na pira wāsia Jezreel purudaa.

19

Elía Horeb eyadaa mīrū wāna

¹ Elíaba odada, Baalđeba bedeabadarā necoba quenana sida Acaboba idji quima Jezabelea jūma nēbārlasía. ² Mañ carea Jezabelba aba Elíamaa nāwā jarade diabuesia: “Jezabelba idji ācōrē bēa quiřāpita wārāneba jara bā nu nañ horaca bai naēna bāra beaida bā Baalđeba bedeabadarā quenana quiřāca.”*

³ Mañ ūrīside Elíara dauperapeda mīrū wāsia. Wāne Juda druade Beersebá purude jūene wāsia. Mama Elíaba idji nezocara bēesia. ⁴ Mañbe idjira ējūā pōāsa ewaraga bāde ewari aba wāsia. Mama

---

* **19:2** Griego bedeade idjabā nāwā bā nu: “Bāda Elíabārla, māra Jezabelea.”

bacuru zaque edre chūmepeda nāwā crīchasia:
“Biara b̄la beuida.” Mañ bērā idjia Ācōrēa jarasia:

-Ācōrē, waaēa. M̄ra beadua. M̄ drōā naēnabemarā beupedada cāyābara m̄ra biara b̄lēa.-

⁵ Māwā jarapeda Elíara bacuru zaque edre cāi cobesia. Māwā b̄lde Ācōrē nezoca bajānebemada idjimaa zepeda ñrñmatasia. Mañbe jarasia:

-Piradr̄peda ne codua.-

⁶ Elíaba acablarlde idji boro nocoare pañ tlbldē ñbudada idjaba zocode baidoda unusia. Ne copeda, baido sida dopeða wayacusa cāi cobesia.

⁷ Ācōrē nezoca bajānebemada idjimaa wayacusa zepeda ñrñmatasia. Mañbe jarasia:

-Piradr̄peda ne codua. Blra tlml wāida b̄la.-

⁸ Ara mañda Elíara piradr̄peda ne cosia, baido sida dosia. Māwā ne codaba cacua l̄blapeda cuarenta ewari, ãsa, diamasi biða oðe n̄ibasia aba Horeb eyade jūéblrldaa. Mañ eyara Ācōrē eya abadaa. ⁹ Jūëna diamasi Elíara eya uriadē cāñe wāsia.

Mañne Ācōrēba idjía nāwā jarasia:

-Elía, ¿cārēda nama o b̄l?-

¹⁰ Elíaba panusia:

-Ācōrē jūma poya b̄l, m̄ra zoquea b̄sia b̄la quírlā b̄lra oi carea. Bariblrl b̄la israelerā ume bedea b̄ldada ñdijirāba igarasidaa. Mañne b̄l itea oða animarā babue diabadara jūma ñrñsidaa. Mañ awara b̄ldeba bedeabadarāda necoba jūma queñasidaa. Ababe m̄ldr̄ b̄la bariblrl m̄l sida beadi carea j̄lr̄ panla.-

¹¹ Mañne Ācōrēba Elíaa jarasia:

-Dajadaa mă quīrāpita nał eyade nūmane zedua, măra wāyā wābłrl bērā.-

Ara małda Ācōrē na nāürāda dji cābāyā tāsia. Mał nāürāba eyara ḥracuasia. Mōgara sida todozoasia. Baribłrl Ācōrēda māwā łaě basía. Nāürā wānacarea de uremiada wāsia. Baribłrl Ācōrēda māwā łaě basía. ¹² De uremia wānacarea tłbł uruada eradrl nūmesia. Baribłrl Ācōrēda māwā łaě basía. Tłbł urua quidacarea Elíaba nāürāda pīäca sğga nūmłda ūrīsia. ¹³ Mał ūrībłrlde Elíaba jł łaiba idji quīrādarrara jūätrāsia. Małbe dajadaa wāpeda eya uria caita nūmesia. Małne bedeada ūrīsia. Małba nāwā jarasia:

-Elía, ¿cārēda nama o ła?-

¹⁴ Elíaba panusia:

-Ācōrē jūma poya ła, măra zoquea łaśia ła quīrīa łaṛra oi carea. Baribłrl ła israelerā ume bedea łałdada ǎdjirāba igarasidaa. Małne ła itea ođa animarā babue diabadara jūma ǎrīsidaa. Mał awara łałdeba bedeabadarāda necoba jūma que-nasidaa. Aħabe mădrł ła, baribłrl mă sida beadi carea jłrl panla.-

¹⁵ Ācōrēba Elíaa jarasia:

-Jēda ējūā pōasa ewaraga łaare Damasco purudaa wādua. Mama jūēpeda nedragada Hazael boro ǎrł weadua Siriadebema boroda ła carea. ¹⁶ Mał awara Nimsi wiuzaque Jehúmaa wāpeda nedragada idji boro ǎrł weadua Israeldebema boroda ła carea. Idjaba Abel-mehola purudebema Sapa warra Eliseomaa wāpeda nedragada idji boro ǎrł weadua ła cacuabari măneba bedeabarida ła carea. ¹⁷ Małbe Israel druade mă igara panla Hazaebba

necoba zocārā quenaya. Idjia quenanaēra Jehúba necoba quenaya. Jehúba quenanaēra Eliseoba quenaya. ¹⁸ Baribʌrʌ Israel druađe mā ēberārāra siete mil waga erođla. Ādjirāra Baal quīrāpita chīrāborode barru cobeadacaa ni idjira isōnacaa.-

Elíaba Eliseo trñna

¹⁹ Mañbe Elíara Horeb eyadeba wāsia. Wāne Sapa warra Eliseoda, once ēberārā idji ume ējūā o panʌ sida unusia. Ādjirāza pacada umé uméa ābaa jā eropanasidaa. Mañ pacaba bacuru cūmia bʌda egorode errebari eronībasiđaa egorora bogajudapeda ne udi carea. Elíara Eliseo caita wāpeda idjia cacuade jā bʌra Eliseo ɬrā wēā cobʌsia acabi carea Eliseora idji cacuabari Ācōrēneba bedeabari baida. Mañbe wāsia. ²⁰ Ara mañda Eliseoba idji pacara amepeda Elía caidu pira wāsia. Jidapeda nāwā jarasia:

-Bʌ ume wāi naēna idu mλ djibarirāda isōne wābidua. Mañbebʌrʌ mñra bʌ ume wāya.-

Elíaba jarasia:

-Wādua. Mλa bʌra wābi ama bʌěa.-

²¹ Ara mañda Eliseora jēda wāsia. Jūēpeda idji umébema pacara beapeda dji pacaba errebari bāda bacuruda bʌlā tucuapeda tʌbʌ cajērāsia. Mañne dji paca djarara djupeda idji ēberārāra ne cobigasia. Māwānacarea idjira Elía caidu wāpeda Elía carebabarida besia.

21

Acaboba Nabó ējūā jārñna

¹ Dārā badacarea nañda māwāsia. Jezreel purudebema Nabó abadaba uva ējūāda

Israeldebema boro Acabo de droma caita ero²asia.* ² Mañ carea Acaboba Nabóa nāwā jarasia:

-BΛ uva ējūāda mλ de caita bΛ bērā mλā nēdobuedua. Jāma ne u quīrīā bΛa. Mañ ējūābari mλā dewara uva ējūā biara bΛda diaya. ējūā cāyābara paratada quīrīā bΛbΛrΛ dji ējūā nēbΛa bΛ quīrāca diaya.-

³ BaribΛrΛ Nabóba panusia:

-Wārāneba jaraya: mλ zeza basiba mλā diada ējūāra nēdobueēa.-

⁴ Jezreeldebema Nabóba māwā jarada bērā Acabora sopuapeda quīrūquīrūa diguidaa wāsia. Diguida jūēpeda idji cΛdade quīrā āyā tabesia idjaba ne co quīrīāé basía.

⁵ Māwā bΛde Acabo quima Jezabelera idjimaa zepeda iwidiisia:

-¿BΛra cārē cārēā sopua bΛ? ¿Cārēā ne co ama bΛ?-

⁶ Acaboba panusia:

-Mλra Jezreeldebema Nabó ume bedeasia. Mλa iwidiisia idji uva ējūāra mλā nēdobuemārēā. Parata cāyābara dewara ējūāda quīrīā bΛbΛrΛ mλā diayada asia. BaribΛrΛ idji ējūāra nēdobueēana asia.-

⁷ Mañne Acabo quima Jezabelba jarasia:

-¿Māwāra bΛra Israeldebema boroēca? Sopua bārādua. Piradrapeda ne codua. Mλa Jezreeldebema Nabó uva ējūāra bΛa jārī diaya.-

* **21:1** Israeldebema boro Acabo. Hebreo bedeade bΛ bΛ “Samariadebema boro Acabo.” Māwā jara bΛa Acabora Samaria purude biara bābadji bērā.

⁸ Ara mañda Jezabelba Acabo trñneba cartada bñcuapeda Acabo sëyäda bñsia. Mañra Nabó purudebema bororämaa, dji dromarämaa bida dia-buesia. ⁹ Mañ cartađe idjia nãwã bñsia:

“Jñmaräa jaradadua ne codaca ewarida odamärëä. Mañ ewaride âbaa dji jaredapeda Nabóra ëberära noocoare chñmebidadua. ¹⁰ Idjabä ëberä cadjiruada umé idji caita chñmebidadua sewadeba jaradamärëä idjia Äcõrëda, Israeldebema boro sida bië jarasida. Mañbe Nabóra puru jïga ededapeda mõgaraba tabari beadadua.”

¹¹ Jezabelba mañ cartađe bñda quïräca Jezreel purudebema bororäba, dji dromarä bida jüma osidaa. ¹² Ädjiräba jñmaräa jarasidaa ne codaca ewarida odamärëä. Mañbe Nabóra ëberära noocoare chñmebisidaa. ¹³ Ëberä cadjiruada umé zebidapeda Nabó caita chñmebisidaa. Mañ umébemaba jñmarä quïräpita sewadeba jarasidaa Nabóba Äcõrëda, Israeldebema boro sida bië jarasida. Ara mañda ëberära Nabóra puru jïga ededapeda mõgaraba tabari beasidaa. ¹⁴ Mäwänacarea Jezreel purudebema bororäba Jezabelea jarabisidaa Nabóra mõgaraba tabari beasidada.

¹⁵ Nabó mõgaraba tabari beapedada ūrïsiđe Jezabelba idji quima Acaboa nãwã jarasia:

-Jezreel purudebema Nabóra beasidaa. Mañ bërä idjia uva ëjüä nëdobue quïräé bädara edadua.-

¹⁶ Acaboba Nabó beapedada ūrïsiđe ara mañda Jezreel purudaa Nabó uva ëjüä edai carea wäśia.

17 Mañmisa Ācōrēba Tisbé purudebema Elíaa nāwā jarasia:

18 -Israeldebema boro Acabo Samariade babarira aclde wādua. Idjia Nabó basi uva ējūāra edai carea wāsia. Ara nawena mama bla. **19** Idjía jaradua: “Ācōrēba nāwā jara bla: bla Nabóra beapeda idji ējūāra edasia. Mañ carea usaba Nabó oa senepedadama bla oa siða senenia.”-

20 Elía Acaboma jūeside Acaboba idjía jarasia:

-Mā dji quīrū, ¿bla m̄lra aclde ze b̄lca?-

Elíaba panusia:

-Māe, bla aclde ze bla. Bla Ācōrē quīrāpita jūmawāyā cadjiruada o bla. **21** Mañ carea Ācōrēba bla bio cawa oya. Israel druade jūma bla ēberārā dji umaquīrāda quenabiya: nezoca beada, nezo-caē bea siða. Abeda jūma bla deba yōbldarāda idjia jōbiya. **22** Idjia Nabat warra Jeroboao ēberārā jōbiā quīrāca idjabā Ahía warra Baasa ēberārā jōbiā quīrāca bla ēberārā siða jōbiya. Bla cadjirua o bla deba idjira bio quīrūbisia. Bla israelerāa biāa cadjiruada obisia. **23** Mañ awara bla quima Jezabeldebemada Ācōrēba nāwā jara bla: Jezreel puru caita idjira beadapeda usaba codia.[†] **24** Jūma bla ēberārā purude beublara usaba codia. Bla ēberārā puru jīga beublara āgosoba codia.

(**25** Ācōrē quīrāpita jūmawāyā cadjirua obarida Acabo quīrāca neēa, Acabo quima Jezabelba māwā cadjiruada obida bērā. **26** Wārāda Acaboba jūmawāyā cadjiruada o babadjia. Jlwaba oda ācōrē beada ēpēbadjia amorreorāba naēna ēpē

[†] **21:23** Jezreel puru caita. Hebreo bedeade ḥclḡl cartade nāwā bla: “Jezreel puru mōgaraba audu jūrā ca bla caita.”

panana quīrāca. Mał amorreorāra Ācōrēba israelerā quīrāpitabemada ãyā j̄retasia.)

27 Acaboba mał ūrīsiđe idjia cacuađe j̄l b̄la sopuaba cōätasia. Małbe sopua carea j̄lbadara j̄lpeda cāibadjia. Mał awara ne codaca ewarida obadjia idjaba sopua babadjia. **28** Mał carea Ācōrēba Tisbēđebema Elíaa nāwā jarasia:

29 -¿Bla unu b̄la sāwā Acabora sopua b̄lda idjia cadjirua ođa carea? Mał bērā idji zocai b̄lmisa m̄la idji ēberārāra jōbiěa, ãteb̄l̄a idji warra Israelđebema boroda b̄edacarea idji ēberārāra jōbiya.-

22

Acabo beapedada

1 Siriadēbemarāra israelerā ume djōnaě panla poa ūbea bab̄l̄a basía. **2** Małne Juda druadēbema boro Josapada Israelđebema boro Acabo acade wāsia.

3 Māwā b̄lde Israelđebema boro Acaboba idjiare beaa nāwā jarasia:

-Bārāba cawa panla Gala druade Ramo purura dadjirāne basida. Barib̄l̄a Siriadēbemarāba jārīpedadadeba ñtaa dadjirāba ni cārē sida odaě panla āđji boro j̄waedabemada ēdr̄a edadi carea.-

4 Mał bērā Acaboba Josapaa nāwā iwidisia:

-¿Bla m̄lare Gala druade djōne wāica Ramo ēdr̄a edadi carea?-

Josapaba panusia:

-M̄la, m̄l sordaorāda, m̄l cawayođeba djōbadarā sida b̄l ume wānia.-

²⁹ Mañbe Israeldebema boro Acaboda, Juda druadebema boro Josapa siða Gala druade Ramo purudaa djõne wāsidaa. ³⁰ Wābłdade Acaboba Josapaa nāwā jarasia:

-Djōbłdade māra quīrā awara djio baya ni abalba cawarānamārēā māra dji boroda. Baribłgl bła błdji djiora jā badua.-

Ara mañda Israeldebema boro Acabora quīrā awara djopedā djõne wāsia. ³¹ Siriadebema boroba carretađeba djōbada bororāda 32 erođasia. Djōbłdade āđjurāa jarasia baridua ume djōrānamārēā, ātebłgl ababe Israeldebema boro Acabo ume djōnamārēā. ³² Carretađeba djōbada bororāba Josapa unusidađe idji djio carea crīchasiđaa idjira Israeldebema boro Acaboda. Mañ carea idjimaa djõne wāsidaa. Baribłgl Josapara bīasias idji sordaorāba carebadamārēā. ³³ Māwā bīabłglde Siriadebema carretađeba djōbada bororāba cawasidaa idjira Israeldebema boro Acabođda. Mañ bērā idu bīsidaa. ³⁴ Mañne Siriadebema sordaoba chada baridua drąsia. Mañ chaba Acaboda suđe wāsia idji jāare jā bła jūātrłbari ewara bīmaa. Ara mañda Israeldebema boro Acaboba idji carreta edebłrlā nāwā jarasia:

-Jēda ededua. Nañ djō panłnebemada māra ãyā ededua. Chaba māra drąataubisidaa.-

³⁵ Mañ ewaride israelerāra Siriadebemarā ume dārā djōsidaa. Djō panłne Israeldebema boro Acaboba idji carretađe īta acł nūmasia. Acabora dji cābāyā oa ze nūmł bērā idji carreta jāra oaba purega nūmesia. Quewara Acabora beusia. ³⁶ Amādau bāebłglde israelerāba nāwā bīasidaa:

-¡Waa djōnaěa! ¡Dadji druaza, puruza bida wānia!-

³⁷ Māwā Israeldebema boro Acabora beusia. Idjira Samariadaa ededapeda tħbarisidaa.

³⁸ Maħbe Samaria caita baido ūmlmaa idji carretara sħagħid edesidaa. Mama wērārā auduada cuibadjidaa. Maħne usaba Acabo oara sene duanesidaa Ācōrēba Eliaħeja jarada quīrāca.*

³⁹ Jūma Acaboba oda naħ cartade bħżejjha, idjia israelerā pe erobadadebemada, idji de droma elepante quidaba bio djio bħadha, puru ħeġġa idjia oda sida dewara cartade bħal bħala. Maħni carta trħra “Israeldebema bororāba opedada” abadaa.

⁴⁰ Acabo beudacarea idji warra Ocoziedha idji cacuabari Israeldebema boroda ħesia.

---

* **22:38** 1 Reye 21:19.

**Ãcõrẽ Bedea
New Testament in Emberá, Northern
(PM:emp:Emberá, Northern)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f9d422da-2e22-541c-afc9-8fe7130d391e